

rechter schrijft terug

Jan van der Does

Het terminale argument van mr. Huub Janssen

‘Aangezien mijn cliënt terminaal is, wil ik U met klem verzoeken de vergunning tot verblijf bij voorrang te verlenen, en de zaak niet te laten verzanden in ambtelijke procedures. Want dan hoeft het allemaal niet meer.’

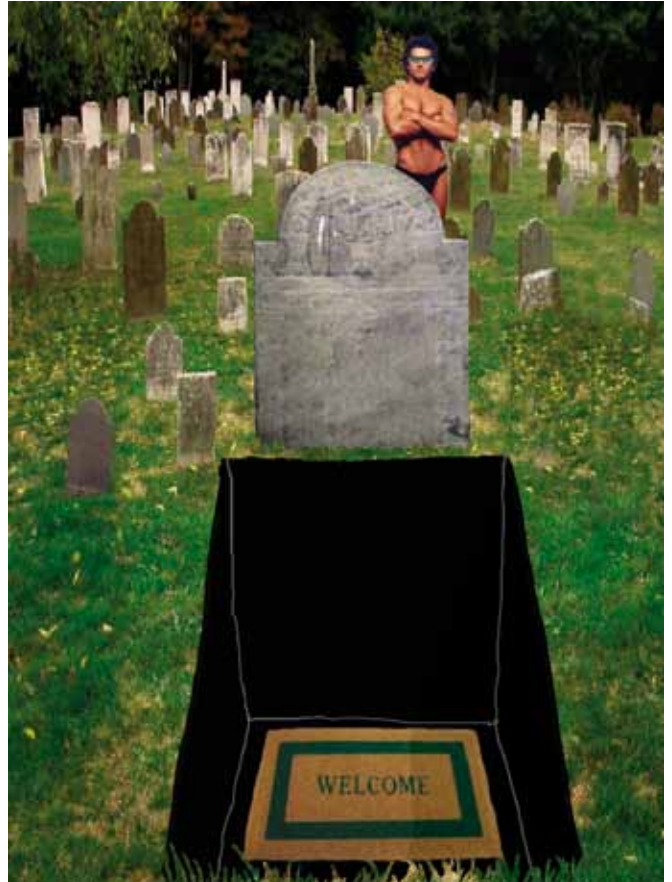
Het was het slotakkoord van een brief die de opmaat zou worden tot een lijvig dossier. ‘Terminaal’, dat was een gokje. Mr. Huub Janssen moet dat hebben beseft. Zijn cliënt was besmet met het aids-virus, en daarmee was niet helemaal uitgesloten, nog iets minder dan bij gezonde mensen, dat hij op afzienbare termijn zou overlijden. Meer kon er niet over worden gezegd. Maar het was voor mr. Janssen acceptabel. En verder moet je ook een beetje bluffen om resultaat te bereiken.

De beslisambtenaar was er duidelijk voor gaan zitten. Hij had advies gevraagd aan de medische dienst, en die medische dienst had weer een vragenlijst gezonden aan de behandelende artsen. Op basis van de aldus ingewonnen informatie volgde een rapport waarvan de teneur was dat betrokkene heel goed in het land van herkomst kon worden behandeld, en dat reizen geen bijzondere problemen met zich mee zou brengen.

Dit advies werd overgenomen en de beslissing was uiteindelijk afwijzend. Er volgde een bezwaarschrift, en een hoorzitting, en een beslissing op bezwaar, en een beroepschrift. Drie jaar na de eerste brief van het dossier kwam de zaak aan de orde tijdens een zitting van de rechtbank.

De cliënt zag er blakend uit, zoals chronisch zieken er blakend uit kunnen zien. Vrijgesteld van arbeid, gepamperd door de zorg van therapeuten van diverse disciplines, de zon in het gezicht, goedlachs. De doorsnee burger die zijn dagen doorbrengt onder het kunstlicht van kantoren, en onder de stress van deadlines, toont een grauwhed die eerder reden tot zorg geeft dan de frisse lucht in het gelaat van de aidspatiënt.

Hoe zou mr. Janssen zich redden uit zijn terminale kwalificatie? Hij had zijn cliënt het plot uitgeschreven, en nu moest hij hem via de achterdeur weer binnenloodsen.

De rechters hadden zich tevoren aan allerlei bespiegelingen overgegeven en waagden van hun kant een gokje. De één mikte op een zekere ironie in de reactie van de raadsman. ‘Ach meneer de rechter, je doet wat je kan, maar ook als raadsman tast je als een blinde langs de muur. De werkelijkheid is weerbarstiger dan wij in woorden kunnen vatten. En daarnaast: terminaal is ook niet meer wat het geweest is.’

Een ander zag meer in een vlucht voorwaarts. ‘Het is wonderbaarlijk hoe mijn cliënt, ondanks de psychische schade die de kille houding van de overheid hem heeft berokkend, geheel op eigen kracht uit een buitengewoon ernstige toestand omhoog is gekrabbeld. Maar de situatie blijft onverminderd zorgelijk.’

De stemming zat erin en vol verwachting begonnen de rechters te luisteren. Mr. Janssen had een breed betoog maar liet de terminale kwestie geheel onbesproken. Dat was een domper voor het rechterlijk college. De tijd had het argument ingehaald. Maar met de dood was ook het leven uit de zaak. Het pleidooi stipte nog wat schrijnende aspecten aan, maar niemand werd er echt warm van.

Uitspraak over zes weken. Volgende zaak. Het leven ging door. Het was even schikken, voor iedereen.